

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. L.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem, se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 4. 2018, č. j. MV-27792-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2021, č. j. 54 A 60/2018 - 62,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce, jako stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalované (dále jen „rozhodnutí žalované“).

[2] Rozhodnutím žalované bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání a potvrzeno napadené rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 28. 11. 2017, č. j. OAM-493-21/ZR-2014 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím ministerstvo zrušilo stěžovateli povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a udělilo mu výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[3] Ministerstvo dospělo v prvostupňovém rozhodnutí k závěru, že stěžovatel závažným způsobem narušuje veřejný pořádek [§ 871 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Stěžovatel byl totiž rozsudkem Krajského soudu v Praze sp. zn. 1 T 37/2013 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 To 88/2013 pravomocně odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let za zločin loupeže podle § 173 odst. 1, 2 písm. b) a c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), ve formě spolupachatelství, a současně za přečin přechovávání omamné psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 trestního zákoníku. Podle trestního soudu stěžovatel užil proti jinému násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci a způsobil tímto činem jinému těžkou újmu na zdraví a značnou škodu. Stěžovatel a jeho spolupachatel vstoupili do prodejny zlatnictví, maskování dámskými punčochami navlečenými na hlavách, v úmyslu zmocnit se cizí věci. Stěžovatel fyzicky napadl poškozenou tak, že ji kopal a bil do hlavy, do hrudníku a do břicha, čímž jí způsobil otřes mozku, několik tržně zhmožděných ran na hlavě a podkožní krevní výrony na hlavě, horní končetině a zadní části hrudníku, zatímco jeho spolupachatel vzal plata se zlatými náramky a řetízky, čímž způsobili škodu ve výši 2 597 860 Kč. Poškozená utrpěla v důsledku popsaného útoku těžkou posttraumatickou stresovou poruchu s následným omezením obvyklého způsobu života po dobu nejméně jednoho roku, s nutností medikamentózní a psychoterapeutické léčby. Z trestních rozsudků dále vyplývá, že stěžovatel sám vytipoval prodejnu zlatnictví a jeho fyzický útok proti poškozené se vyznačoval výraznou brutalitou a surovostí. Při zadržení stěžovatele (které se nicméně odehrálo zhruba po roce od spáchání zločinu loupeže) bylo pak policií zjištěno, že stěžovatel neoprávněně přechovával pro vlastní potřebu psychotropní látku v množství větším než malém – 8,1245 g bílé krystalické látky se 71,8 % hmotnostního podílu metamfetaminu.

[4] Závažné narušení veřejného pořádku ministerstvo spatřovalo v kombinaci následujících skutečností – stěžovatel při loupežném přepadení brutálním způsobem a bez ohledu na následky svého jednání napadl poškozenou, způsobil značnou výši škody a následně přechovával těžkou drogu. S ohledem na rozsah a razanci útoku proti poškozené lze takové jednání podle ministerstva hodnotit dokonce jako zvlášť závažné narušování veřejného pořádku. V posuzované věci je podle ministerstva naplněna podmínka, že jednání držitele povolení k trvalému pobytu představuje aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení základních zájmů společnosti. Podle ministerstva nejsou vzhledem k celkovému chování stěžovatele dány záruky, že se nedopustí trestné činnosti i v budoucnu. Stěžovatel byl sice dne 22. 11. 2016 podmíněně propuštěn z výkonu trestu, ale zároveň mu byla stanovena zkušební doba do 22. 11. 2023. Teprve po uplynutí této doby bude možné určit, zda se stěžovatel napravil.

[5] Při hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života ministerstvo vyšlo z toho, že stěžovateli byl udělen trvalý pobyt v roce 2005, je svobodný, s někdejší družkou má syna (nar. v roce 2011), přičemž tento syn i bývalá družka jsou státními příslušníky Ukrajiny a stěžovatel s nimi nežije ve společné domácnosti. Na území České republiky žijí na základě povolení k trvalému pobytu stěžovatelova matka a sestra (obě jsou ruské státní příslušnosti). Dále zde má stěžovatel adoptivního otce – občana České republiky. Ministerstvo dospělo k závěru, že ačkoli stěžovatel má na území silné rodinné vazby, nepřevažují nad negativními okolnostmi jeho trestné činnosti, a to zejména s ohledem na její závažnost (útok proti životu a zdraví jiné osoby provedený brutálním způsobem s dlouhodobými zdravotními následky pro poškozenou). Ke stěžovatelovu vztahu se synem pak ministerstvo vyjádřilo pochybnosti plynoucí ze skutečnosti, že stěžovatel spáchal výše popsaný trestný čin dne 25. 2. 2012, tedy zhruba rok po narození syna, trestní rozsudek nabyt právní moci dne 19. 12. 2013, přičemž stěžovatel byl stíhán vazebně; z výkonu trestu byl propuštěn až dne 22. 11. 2016. Je tedy zřejmé, že většinu (alespoň v době vydání prvostupňového správního rozhodnutí) života svého syna strávil ve výkonu trestu. Dále ministerstvo podotklo, že zrušení trvalého pobytu stěžovateli nezapovídá kontakt se synem ani s dalšími osobami, k nimž má

pokračování

vazby, ani mu nebrání splácet dluhy. Stěžovatel je v produktivním věku, ovládá jazyk země původu a způsob jeho obživy (kamionová doprava) není natolik specifický, aby svou kvalifikaci nemohl uplatit či zúročit ke své obživě i mimo Českou republiku. Samotná délka stěžovatelova pobytu (jejíž část ostatně strávil ve výkonu trestu odnětí svobody) za daných okolností nezpůsobuje nepřiměřenost zrušení povolení k trvalému pobytu. Stěžovatel páchal trestnou činnost s vědomím, že tím může ohrozit svůj pobytový status a že jeho jednání může negativně zasáhnout do jeho rodinných vztahů. Ministerstvo uzavřelo, že i přes zjištěné rodinné vazby je zrušení trvalého pobytu přiměřené okolnostem posuzované věci, neboť veřejný zájem na zrušení povolení k trvalému pobytu převáží nad dopadem do stěžovatelova soukromého a rodinného života, kterému ostatně není zakázán další pobyt v České republice, nýbrž je mu pouze odebráno nejvyšší pobytové oprávnění. Zrušení povolení k trvalému pobytu nebrání možnosti požádat o udělení nižšího pobytového oprávnění a nevyklučuje vyhovění takové žádosti. Trvalý pobyt je oprávněním s nejvyššími výhodami, a proto se protiprávní jednání cizince posuzuje přísněji. Závěrem ministerstvo dodalo, že zrušením povolení k trvalému pobytu nedojde ani k porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), ani Úmluvy o právech dítěte, která předpokládá, že k oddělení dítěte od rodičů může dojít, a pro takovou situaci požaduje zabezpečit pravidelné kontakty.

[6] Žalovaná se ztotožnila se závěry vyslovenými v prvostupňovém rozhodnutí. Chování stěžovatele ve vězení, přijímání návštěv ve vězení, plnění zákonných povinností ani podmíněné propuštění nelze podle ní považovat za důvody, pro které by bylo možné odhlédnout od naplnění důvodu pro zrušení povolení k trvalému pobytu, neboť na závažnosti stěžovatelova protiprávního jednání se tím nic nemění. Žalovaná odkázala v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 10 Azs 312/2016 - 59, podle kterého „[s]kutečnost, že byl stěžovatel propuštěn na svobodu, a jeho argument, že již nepředstavuje nebezpečí pro společnost, neboť je pod dohledem probačního úředníka a má uložen zákaz činnosti, není dle Nejvyššího správního soudu s ohledem na povahu jeho trestné činnosti relevantní. Opačný výklad by znamenal, že každým propuštěním cizince na svobodu (po vykonání částečného či celého trestu odnětí svobody) by automaticky pominulo nebezpečí narušení veřejného pořádku ve smyslu § 77 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců.“ Stěžovatel páchal trestnou činnost úmyslně, spáchal dva trestné činy, o jejichž závažnosti svědčí druh a délka trestu, způsob spáchání a důsledky pro zdraví poškozené, dále výše škody i skutečnost, že stěžovatel spáchal trestný čin loupeže ve spolupachatelství, přičemž měl na spáchání loupežného přepadení větší podíl. O závažnosti jeho jednání svědčí také spáchání dalšího trestného činu (přčinu přechovávání omamné a psychotropní látky) zhruba po roce od spáchání zločinu loupeže. O aktuálnosti hrozby, kterou stěžovatel pro společnost představuje, svědčí stanovení zkušební doby do 22. 11. 2023 při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. K hodnocení dopadů do rodinného a soukromého života žalovaná ve shodě s ministerstvem zdůraznila, že při páchání úmyslné trestné činnosti si stěžovatel musel být vědom důsledků svého jednání. Skutečnost, že důvodem loupežného přepadení byla stěžovatelova ziskuchtivost, nesvědčí o jeho dostatečné ekonomické integraci. Před vzetím do vazby byl stěžovatel bez pracovního poměru a bez trvalého zdroje příjmů. Po dobu trvání omezení jeho osobní svobody (3 roky a 7 měsíců) si nemohl vytvářet hodnotné vazby na území České republiky. K tvrzení o výkonu zaměstnání, které ale stěžovatel nedoložil, žalovaná uvedla, že stěžovatel byl z výkonu trestu propuštěn dne 22. 11. 2016, a nemohl být tedy ještě dostatečně ekonomicky integrován (v době rozhodování správního orgánu). Z cizineckého informačního systému pak bylo zjištěno, že na stěžovateli není nikdo pobytově závislý. Jeho nezletilé dítě žije ve společné domácnosti se svou matkou, bývalou družkou stěžovatele. Zrušení trvalého pobytu neznamena zákaz pobytu na území ani zákaz styku s dítětem či ostatními příbuznými. Vztah stěžovatele k zemi původu není natolik vzdálený, aby tam nebyl schopen žít a obstarat si živobytí; v Rusku strávil 17 let, což je převážná část jeho života, a je v produktivním věku, který je faktorem zvyšujícím možnost zpětného začlenění do tamní společnosti. Na nepřiměřenost

nelze podle názoru žalované usuzovat ani vzhledem k rodinným vazbám, délce pobytu či případným problémům s integrací v zemi původu; ztotožnila se tedy s ministerstvem a doplnila odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30, ve kterém měl cizinec ještě intenzivnější rodinné vazby, a i přes jejich existenci bylo jeho povolení k trvalému pobytu zrušeno. Žalovaná uzavřela, že je na stěžovateli, aby po zrušení povolení k trvalému pobytu našel takovou cestu, která by mu umožnila alespoň nějakou formu rodinného soužití; parafrázovala tak část odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017 - 31, podle kterého „[s]těžovatel a jeho rodinní příslušníci budou muset nalézt takovou formu rodinného soužití, která bude možná i za podmínky zrušení stěžovatelova trvalého pobytu. Původem případných neblahých dopadů této skutečnosti je stěžovatel. Ten si jako cizinec trvale pobývajícím na území ČR mohl a měl být vědom toho, že i když má nejvyšší stupeň bytového oprávnění, svým závažným protispolečenským jednáním o něj může přijít.“

[7] Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku ztotožnil s výkladem a aplikací pojmu „závažný způsob narušování veřejného pořádku“ tak, jak je provedly správní orgány. Současně shledal, že byl adekvátně zohledněn čl. 27 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice o volném pohybu“). Závěr o závažném způsobu narušování veřejného pořádku totiž nebyl ve správním řízení postaven pouze na zjištění, že stěžovatel páchal trestnou činnost, nýbrž především na zohlednění podílu a role stěžovatelova vlastního jednání, závažnosti spáchaných trestných činů a způsobu jejich spáchání, včetně zhodnocení potenciality budoucího ohrožení veřejného pořádku. Shodl se s ministerstvem i žalovanou, že zájem na ochraně života a zdraví jsou jedněmi z nejdůležitějších hodnot chráněných trestním právem, a proto úmyslný útok na tyto hodnoty (nadto se zjištěným motivem) je třeba hodnotit přísně. O společenské škodlivosti stěžovatelem spáchaných trestných činů ostatně svědčí i délka uloženého trestu – odnětí svobody ve výměře sedmi let. Žalobní námitku, podle které stěžovatel již nepředstavuje aktuální ohrožení veřejného pořádku, byl-li z výkonu trestu podmíněčně propuštěn, shledal krajský soud nedůvodnou (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 10 Azs 312/2016 – 59). Dobré chování stěžovatele při výkonu trestu odnětí svobody přitom samo o sobě nedává dostatečnou záruku jeho dalšího chování po propuštění. Stěžovateli ostatně byla stanovena zkušební doba v délce sedmi let, tj. s ohledem na § 89 odst. 1 trestního zákoníku v maximální možné délce, což svědčí o míře rizika, kterou propuštění stěžovatele na svobodu podle názoru trestního soudu představovalo (zde krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 2 Azs 156/2018 – 49).

[8] Krajský soud dále v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že posouzením přiměřenosti zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života se správní orgány zabývaly v rozsahu odpovídajícím okolnostem posuzované věci, přičemž hodnotily jak povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu, tak stěžovatelovu rodinnou situaci. Pokud jde o námitku, že stěžovatel nebyl ve správním řízení vyslechnut jako svědek, ztotožnil se krajský soud s názorem správních orgánů, a sice že stěžovatelův svědecký výslech nebyl nezbytný pro zjištění skutečného stavu věci. Stěžovatel se dopustil úmyslného trestného činu loupeže, který je z hlediska trestního práva klasifikován jako zvlášť závažný zločin. Již obecnou a typovou společenskou škodlivost tohoto trestného činu je nutno hodnotit jako vysokou, a to zejména ve vztahu k významu společenského zájmu chráněného uvedeným ustanovením. Kromě zájmu na ochraně majetku je tímto trestným činem porušen také jeden ze základních a nejdůležitějších zájmů společnosti – zájem na ochraně života a zdraví lidí (součástí skutkové podstaty je užití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí vůči jiné osobě). Nadto je třeba uvést, že stěžovatel tímto činem způsobil škodu přesahující 2,5 mil. Kč a jeho úloha v rámci spolupachatelství byla výraznější než u jeho spolupachatele. Závažnost činu pak zejména vyplývá z osobního jednání

pokračování

stěžovatele, který surovým způsobem zaútočil na jinou osobu a způsobil jí těžké ublížení na zdraví. Kromě tohoto trestného činu se pak později dopustil též nedovoleného přechovávání drogy. Stěžovatelovo jednání podle krajského soudu jednoznačně dosahovalo intenzity narušení veřejného zájmu opravňující i velmi citelný zásah do soukromého a rodinného života. Okolnosti svědčící ve prospěch stěžovatele přitom nepřevážily nad zájmem státu na odnětí povolení k trvalému pobytu z důvodu závažnosti jeho protiprávního jednání.

[9] Konečně krajský soud konstatoval, že v nynější věci je „nejlepší zájem dítěte“ toliko jednou z vícerá kategorií, které je třeba brát v potaz. Relevantní judikatura nestanovuje absolutní převahu nejlepšího zájmu dítěte a nevylučuje, aby při posouzení individuálních okolností věci převážil jiný konkurující zájem. Podle krajského soudu je zrušení povolení k trvalému pobytu a nemožnost každodenního či pravidelného osobního styku a péče o syna na území ČR přiměřeným důsledkem posouzení jednání samotného stěžovatele a nezbytnosti prosadit převažující veřejný zájem. Stěžovatel v řízení netvrdil žádná specifika rodinného života a „běžných“ zájmů dětí být osobně vychovávány oběma rodiči, která by případně bylo třeba brát v úvahu a která by mohla převážit nad zájmem státu, aby stěžovatel na jeho území nepobýval. Zrušením povolení k trvalému pobytu nadto stěžovateli nebyla odeprána rodičovská práva k jeho synovi. Právní řád poskytuje určité možnosti (např. v podobě krátkodobých víz), aby mohl stěžovatel svého syna navštěvovat, a není proto nutné, aby jeho syn Českou republiku opouštěl, měl-li by se setkat se svým otcem. Vzdálenost obou zemí není přitom taková, aby setkávání, byť v prodloužených intervalech, znemožňovala nebo činila neúměrně obtížným. Krajský soud připomněl, že v době rozhodování žalované nesdílel stěžovatel se synem společnou domácnost a v době vydání napadeného rozhodnutí bylo synovi stěžovatele sedm let, přičemž více než polovinu synova života strávil stěžovatel ve výkonu trestu odnětí svobody či vazbě. Ani ve vztahu k matce, sestře a adoptivnímu otci nezmínil stěžovatel žádné specifické okolnosti, které by bylo třeba zvláště zohlednit. Jedná se o dospělé osoby a stěžovatel netvrdil, že by mezi ním a těmito rodinnými příslušníky existovala závislost na péči nebo výživě. Krajský soud dodal, že stěžovatelův syn, matka ani sestra nejsou občany České republiky. Článek 8 Úmluvy přitom neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Jediným rodinným příslušníkem stěžovatele, který je občanem České republiky, je jeho adoptivní otec. S ohledem na stěžovatelův věk a absenci specifických okolností (např. výše zmíněné závislosti na péči) však ani z tohoto důvodu nelze dospět k odlišnému závěru. Krajský soud rovněž podotkl, že sice nelze předjímat, zda (a případně jaké) pobytové oprávnění může být pro stěžovatele s ohledem na trestní odsouzení dosažitelné, lze ale v obecné rovině odkázat na skutečnost, že závažnost protiprávního jednání časem slábne a snižuje se i aktuálnost hrozby pro veřejný pořádek. Jakkoliv v době rozhodování žalované byla společenská škodlivost i aktuálnost hrozby závažného narušení veřejného pořádku natolik vysoká, že byly splněny podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, není vyloučeno, že v budoucnu budou takové okolnosti již zeslabeny natolik, že nebudou překážkou pro udělení jiného (nižšího) pobytového oprávnění, a že tedy naopak převáží zájem na respektování stěžovatelova rodinného života. Případně budoucí rozhodnutí o pobytové oprávnění by podléhalo soudnímu přezkumu, v němž by tato okolnost mohla hrát roli.

[10] Z výše uvedených důvodů shledal krajský soud stěžovatelovu žalobu nedůvodnou.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[11] Stěžovatel označil v kasační stížnosti důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V obecné rovině tedy tvrdí nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, dále vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž

správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit (za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost); v posledku stěžovatel tvrdí nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před krajským soudem (mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé).

[12] Podle stěžovatele nebylo správní řízení v této věci vedeno souladně s požadavky § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění, neboť správním orgánem zjištěný skutkový stav nebyl prost důvodných pochybností. To vedlo k porušení souvisejících zásad obsažených v § 2 odst. 3 a 4 téhož zákona; jelikož nebylo náležitě přihlédnuto ke specifickým okolnostem řešeného případu ani nebyly šetřeny stěžovatelovy oprávněné zájmy. Postup správních orgánů pak kompletně podpořil krajský soud, ačkoliv zjištěné skutečnosti jednoznačně svědčí pro odlišný závěr. Soud nevzal v úvahu stěžovatelem namítané skutečnosti (resp. Je nesprávně posoudil) a omezil se na odkazy k rozhodnutí žalovaného, které však byl povinen přezkoumat, nikoli reprodukovat pro účely odůvodnění svého rozsudku.

[13] Stěžovatel namítá nepřiměřenost zásahu do svého rodinného a soukromého života, který představuje zrušení jeho povolení k trvalému pobytu, při zohlednění důvodů, které ke zrušení povolení vedly. Správní orgány zcela nedostatečně a nepřezkoumatelně zjišťovaly existenci stěžovatelových vazeb v České republice a v zemi jeho původu. Stěžovatel podotýká, že v České republice má veškeré zázemí, kdežto v Rusku žádné. V tuzemsku pobývá jeho nezletilé dítě, které je závislé nejen na finančním zabezpečení ze strany stěžovatele, ale i na faktické (osobní) stěžovatelově péči, k čemuž správní orgány nepřihlédly.

[14] Stěžovatel upozorňuje na to, že z výkonu trestu odnětí svobody byl podmíněčně propuštěn pro vzorné chování, přičemž nadále dlouhodobě vede řádný život. V případě zrušení jeho povolení k trvalému pobytu by pravděpodobně nezískal žádné jiné pobytové oprávnění, neboť jsou podmíněna žadatelovou bezúhonností. Obdobně se obává, že nebude mít legální možnost své dítě navštěvovat, neboť mu ze stejného důvodu nebude uděleno krátkodobé vízum.

[15] Dále stěžovatel poukazuje na neprovedení svědeckých výslechů svého dítěte a jeho matky, ačkoli tyto důkazní návrhy ve správním řízení vznesl. Přiměřenost zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života sice správní orgány posuzovaly na základě judikatury správních soudů, avšak učinily tak pouze schematicky a formalisticky, bez řádného zjištění skutkového stavu, které posuzování přiměřenosti musí předcházet. Správní orgán nevedl dokazování k povaze a intenzitě vztahu stěžovatele a jeho dítěte, a proto ani nemohl do posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života promítnout citovou újmu, kterou by odloučení otce a dítěte znamenalo.

[16] Stěžovatel dále cituje odst. [25] a [26] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39. K jednotlivým bodům procesu posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života v důsledku zrušení povolení k pobytu pak uvádí, že v České republice žije dlouhou dobu, od posledního jemu vytýkaného provinění uplynula značná doba, přičemž od tohoto odsouzení žije řádným životem a má zde vytvořené pevné zázemí. Také tyto faktory pro posouzení otázky přiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu však byly zcela ponechány stranou a správní orgány nevyvinuly jakoukoli snahu k jejich zjištění, a to zejména v ohledu délky stěžovatelova pobytu, jeho vazeb na další

pokračování

občany České republiky, přítomnost rodinných příslušníků či stěžovatelův zdravotní stav. Rozhodnutí správních orgánů i krajského soudu proto považuje za nepřezkoumatelná.

[17] Stěžovatel dále namítá, že z jeho dřívější trestné činnosti nelze dovodit, že by existovalo nebezpečí narušení veřejného pořádku z jeho strany do budoucna, když od odsouzení uplynula již značná doba a za tu dobu již stěžovatel nebyl trestně stíhán. V tomto ohledu odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 – 151, z něž cituje, že „*narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (viz čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je však nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přiblížit k jeho celkové životní situaci.*“ Podle stěžovatele právě v tomto ohledu správní orgány nyní selhaly, když na zjištění podstatných okolností zcela rezignovaly, respektive aspekty jeho pobytu a zázemí na území České republiky zlehčily a nedocenily. I podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2013, č. j. 5 As 73/2011 – 146, platí, že „*pokud správní orgán považuje, zda za závažné narušování veřejného pořádku ve smyslu § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, pokládat konkrétní trestnou činnost držitele povolení k přechodnému pobytu, musí mj. zohlednit, kdy k této trestné činnosti došlo, tedy jaká doba od spáchání trestných činů uplynula a zda držitel povolení k pobytu vedl od té doby řádný život*“. Dále pak v rozsudku téhož soudu ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012 - 34, konstatoval, že „*naplnění pojmu závažného narušení veřejného pořádku užitého v § 75 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 31. 12. 2010, nelze ztotožnit s jakýmkoliv protiprávním jednáním cizince.*“

[18] Od stěžovatelem spáchaného trestného činu uplynulo již více než osm let, aniž by se dopustil jakékoli další trestné činnosti. Spáchaný trestný čin je tedy jediným jeho excesem, protože není naplněna podmínka trvalosti, četnosti či soustavnosti páchaní trestné činnosti, na jejichž základě by teprve bylo možné konstatovat, že stěžovatel ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek.

[19] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že kasační stížnost nepovažuje za důvodnou, a plně odkázala na své vyjádření žalobě, odůvodnění svého rozhodnutí a na obsah správního spisu. S napadeným rozsudkem se ztotožňuje a neshledává jej nepřezkoumatelným. Dále podotkla, že rozhodnutím o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu nebyl stěžovateli vysloven zákaz pobytu na území České republiky; toliko mu bylo odebráno nejvyšší pobytové oprávnění, které jej stavilo v mnohém na roveň občanům České republiky. Podle žalované není vyloučeno, že by stěžovatel mohl v budoucnu získat některé z nižších pobytových oprávnění.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[20] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[21] Kasační stížnost není důvodná.

[22] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatel v tomto ohledu namítal, že se krajský soud omezil na ztotožnění se s odůvodněním rozhodnutí žalovaného, aniž by náležitě vypořádal uplatněné žalobní námítky. Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Podle jeho ustálené judikatury totiž za vadu soudního rozhodnutí nelze považovat, ztotožní-li se soud s posouzením věci správními orgány a pro stručnost na jejich závěry odkáže. Měl by však v odůvodnění rozsudku vyložit, proč tak učinil, popřípadě přidat alespoň vlastní krátké hodnocení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS). Krajský

soud se přitom v odůvodnění napadeného rozsudku všemi námitkami stěžovatele zabýval a v dostatečném rozsahu je vypořádal. Současně Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky směřují převážně do právního posouzení věci krajským soudem; samotný fakt, že stěžovatel byl s to takovéto námitky formulovat, je jedním z indikátorů přezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[23] Vzhledem k tomu, že nepřezkoumatelnost je vadou, ke které je Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti povinen přihlédnout i nad rámec uplatněných kasačních důvodů a námitek (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), považuje soud na tomto místě za vhodné pro úplnost uvést, že napadený rozsudek jako takový neshledal nepřezkoumatelným. Krajský soud přehledně, detailně, srozumitelně a konzistentně vypořádal stěžovatelovy žalobní námitky. Nejvyšší správní soud dále nezjistil v řízení před krajským soudem ani jinou vadu, která by mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozsudku, případně takovou, která by mohla způsobovat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku; obdobně ani neshledal, že by řízení před krajským soudem bylo zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 109 odst. 4 s. ř. s.].

[24] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami ohledně nepřiměřenosti zásahu (představovaného zrušením platnosti stěžovatelova povolení k trvalému pobytu) do stěžovatelova soukromého a rodinného života. K tomu je třeba předně uvést, že stěžovatel v kasační stížnosti zásadně opakuje své námitky žalobní, se kterými se ale již vypořádal v předcházejícím řízení krajský soud. Správní orgány i krajský soud si přitom byly vědomy (jak plyne z odůvodnění jejich rozhodnutí) všech skutečností, které stěžovatel ke svému soukromému a rodinnému životu uvedl ve správním řízení.

[25] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 10. 2013, č. j. 7 As 90/2013 - 41, uvedl, že „[p]ro posouzení závažnosti jednání pak hraje roli řada faktorů, jako je význam porušené normy, forma zavinění apod. Zároveň musí být při posuzování konkrétního případu dbáno na zachování přiměřenosti mezi intenzitou porušení normy a jeho následkem. Takovým následkem může být například zásah do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Posouzení intenzity narušení veřejného zájmu je tak neodmyslitelně spjato s posouzením, jakým způsobem bude vydávaným rozhodnutím zasazeno do soukromého a rodinného života cizince.“ Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 9 Azs 313/2016 - 41, se uvádí, že „[b]ylo-by naopak absurdní, aby v projednávaném případě posuzovaná závažná trestná činnost páchaná před samotným rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu byla ve vztahu k hodnocení chování cizince bez jakékoliv relevance. Je-li zkoumáno naplnění pojmu opakované narušení veřejného pořádku, nemusí být nijak významné, že se cizinec právě v době rozhodování správního orgánu dalšého narušení veřejného pořádku nedopouští.“ K problematice posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života se Nejvyšší správní soud dále podrobně vyjádřil např. v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012 - 29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60, ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008 - 75, ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40, ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019 - 28, ze dne 23. 3. 2020, č. j. 5 Azs 347/2019 - 33, nebo ze dne 9. 2. 2021, č. j. 2 Azs 245/2020 - 41; případně také Evropský soud pro lidská práva (např. ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, č. 50435/99; ve věci *Nunes proti Norsku*, rozsudek ze dne 28. 6. 2011, č. 55597/09; ve věci *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 26. 4. 2007, č. 16351/03; či ve věci *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, č. 46410/99); na závěry zde učiněné lze odkázat.

[26] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelem tvrzený rozsah i kvalitu vztahů rodinného i soukromého života zohlednily správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí a vzaly ji při hodnocení otázky přiměřenosti jako protiváhu zjištěného stěžovatelova závažného narušování veřejného pořádku. Se závěrem správních orgánů, že především způsob spáchání

pokračování

trestných činů (v případě loupeže pak zejména stěžovatelův brutální a surový fyzický útok na jinou osobu, vyústivší v dlouhodobé fyzické i psychické následky na straně oběti, nehledě na značnou škodu na majetku přesahující 2,5 milionu Kč) představuje natolik závažné a intenzivní narušení veřejného pořádku, že stěžovatelovy rodinné vazby nejsou s to je převážit, nemůže Nejvyšší správní soud než souhlasit. S určitým zestručněním lze uvést, že správní orgány poměřovaly v tomto případě výjimečně intenzivní veřejný zájem na zrušení trvalého pobytu na straně jedné s nikterak neobvykle silnými, specifickými či výjimečného zřetele hodnými rodinnými a soukromými vazbami stěžovatele na území České republiky na straně druhé.

[27] Nejvyšší správní soud doplňuje, že stěžovatel se do svízelné situace dostal vinou své závažné, vícečinné a úmyslné trestné činnosti. Následky pak zčásti dopadají i na jeho rodinné příslušníky, ovšem vzhledem k okolnostem intenzitou nikoli nepřiměřenou či neřešitelnou. Zrušením povolení k trvalému pobytu sice dochází k odnětí nejvyššího pobytového statusu, jeho důsledkem však není vystavění nepřekonatelné bariéry mezi stěžovatelem a jeho rodinou (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV. ÚS 108/97, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30, nebo ze dne 26. 8. 2019, č. j. 1 Azs 222/2019 - 24). Pobýval-li stěžovatel jako cizí státní příslušník dlouhodobě na území České republiky, musel počítat s tím, že jeho odsouzeníhodné jednání zasahující důležité právem chráněné zájmy může vést k odnětí jeho pobytového oprávnění. Stěžovatel tak mohl a měl předpokládat, že svým protiprávním jednáním, bude-li odhaleno, vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe i své rodinné příslušníky, a o to více se měl takového jednání vyvarovat. Pokud stěžovatel namítal, že jeho nezletilé dítě je závislé na stěžovatelově finanční podpoře, odkazuje Nejvyšší správní soud na správnou úvahu žalované, že zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu nezasahuje (přínejmenším nikoli přímo) do stěžovatelovy majetkové sféry, a to tím spíš, že dostupnost zaměstnání v kamionové dopravě jistě není výlučná pro Českou republiku; stěžovateli ostatně nic nebrání v tom, aby matce svého syna finanční prostředky určené k podílení se na synově výživě zasílal elektronicky (tedy za předpokladu, že by v České republice nezískal jiné pobytové oprávnění, což nelze předjímat). Pokud jde o stěžovatelovo tvrzení o nezbytnosti jeho osobní péče o syna, neuplatnil je ve správním řízení. Tehdy pouze obecně tvrdil, že se synem se stýká a podílí se na jeho výchově; ostatně ani v kasační stížnosti stěžovatel nijak neozřejmil, proč je právě jeho osobní péče o syna nezastupitelná (Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel nežije se svým synem ani jeho matkou – bývalou stěžovatelovou družkou ve společné domácnosti).

[28] Stěžovatel rovněž namítl, že se vykonáním části trestu odnětí svobody napravil a že nadále již vede řádný život. V zásadě tedy argumentuje, že v důsledku uplynutí času od svého odsouzení a absence jakéhokoli dalšího protiprávního jednání osvědčil, že již závažným způsobem nenarušuje veřejný pořádek ve smyslu § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ani tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

[29] Podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že „[m]inisterstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života“. Výkladem pojmu „závažné narušování veřejného pořádku“ se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti již mnohokrát zabýval. Například ve svém rozsudku ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 Azs 73/2011 – 146 (publ. pod č. 2882/2013 Sb. NSS) vyslovil názor, že „[p]okud správní orgán zvažuje, zda za závažné narušování veřejného pořádku ve smyslu § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, pokládat konkrétní trestnou činnost držitele povolení k trvalému pobytu, musí

mj. zohlednit, kdy k této trestné činnosti došlo, tedy jaká doba od spáchání trestných činů uplynula a zda držitel povolení k trvalému pobytu vedl od té doby řádný život“.

[30] Nejvyšší správní soud konstatuje, že této povinnosti správní orgány učinily zadost, když popsaly, proč i po pěti, resp. šesti, letech od spáchání předmětných trestných činů považovaly stěžovatelovo závažné narušování veřejného pořádku za dostatečně aktuální. Konkrétně žalovaný k tomu na str. 5 odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že stěžovateli byla při podmíněném propuštění stanovena zkušební doba sedmi let, tedy v maximální zákonné délce (do 22. 11. 2023). Krajský soud rovněž přílehlavě doplnil, že je-li stěžovatel stále ve zkušební době podmíněného propuštění a je-li nad ním vykonáván dohled probačního úředníka, pak je tím spíše (oproti situaci, v níž by takovéto okolnosti dány nebyly) motivován k tomu, aby vedl řádný život, a to pod hrozbou nařízení výkonu zbytku uloženého trestu odnětí svobody; relevance skutečnosti vedení řádného života je tudíž logicky snížena z důvodu dosud stále trvajících dohledu nad stěžovatelem. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že požadavek na aktuálnost závažného narušování veřejného pořádku má sloužit jako korektiv zjevných excesů (např. aktuálnost nebude zpravidla možné konstatovat tam, kdy od jednání zakládajícího závažné narušení veřejného pořádku uplynuly desítky let, po které narušitel vedl řádný život); aktuálnost nicméně nemůže být dost dobře paušálním způsobem vyčíslena, neboť se nutně odvíjí od jedinečných skutkových základů každého jednotlivého případu.

[31] Pokud stěžovatel namítá, že v jeho případě šlo o ojedinělý poklesek, připomíná Nejvyšší správní soud, že stěžovatel byl trestním soudem uznán vinným ze spáchání dvou trestných činů ve vícečinném souběhu; mezi jednotlivými skutky přitom uběhl více než jeden rok. Skutečnost, že proti stěžovateli bylo za podmínek trestního řádu a trestního zákoníku vedeno jediné soudní řízení trestní, a že mu tudíž byl uložen úhrnný trest, na četnosti jeho trestného počínání ničeho nemění.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Jelikož Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[33] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. (ve spojení s § 120 téhož zákona). Stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti procesní úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Naproti tomu žalovaná, jež v řízení o kasační stížnosti úspěšná byla, v souvislosti s řízením nevynaložila náklady, které by přesahovaly běžný rámec její úřední činnosti, a proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu